

Dosarul nr. 2rac-284/22
2-19119971-01-2rac-05122022

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Vulcănești (jud. I. Botezatu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. A. Mironov, L. Caraianu, D. Fujenco)

ÎNCHEIERE

01 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „SDS EKIP”, reprezentată de avocatul Vasile Tarnovschi,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „MOLDTELECOM” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „SDS EKIP” cu privire la încasarea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă:

La 17 iulie 2019, prin intermediul poștei (Vol.I, f.d.34), Societatea pe Acțiuni „MOLDTELECOM”, (în continuare SA „MOLDTELECOM”), a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „SDS EKIP”, (în continuare SRL „SDS „EKIP”), solicitând încasarea prejudiciului material în sumă de 9299,93 lei și a taxei de stat în mărime de 278,99 de lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, în data de 21 septembrie 2018, la îndeplinirea lucrărilor de forare pentru instalarea pilonilor în satul Manta, r-nul Cahul, de către angajații SRL „SDS EKIP” a fost deteriorat cablul de comunicații electronice de tip FO 12. În scopul restabilirii funcționalității cablului de comunicații electronice de tip FO 12, a suportat cheltuieli în suma totală de 9299,93 de lei.

Totodată, a menționat că, la cererea SRL „SDS EKIP”, SA „MOLDTELECOM”, în persona inginerului de exploatare, Nicolae Stancov, la data de 20 septembrie 2018 s-a deplasat la fața locului pentru poziționarea exactă a cablurilor subterane de comunicații electronice. În procesul inițierii lucrărilor de precizare a locului de amplasare a rețelelor de comunicații electronice, Nicolae Stancov a constatat că, nu funcționa echipamentul (generator) cu care urma să îndeplinească lucrările de precizare a locului de amplasare a rețelelor de comunicații electronice, explicându-i dirigintelui de șantier al SRL „SDS EKIP” faptul de a nu efectua lucrări de terasament până la efectuarea lucrărilor de precizare a locului de amplasare a rețelelor de comunicații electronice în zona în care SRL „SDS EKIP” a plănit lucrările de forare pentru instalarea pilonilor electrici. Următoarea zi, 21 septembrie 2018, angajații SRL „SDS EKIP”, în lipsa reprezentantului SA „MOLDTELECOM” au continuat lucrările de forare și instalare a pilonilor electrici,

ceea ce a condus la deteriorarea cablului de comunicații electronice de tip FO 12. Afirmația dirigintelui de șantier al SRL „SDS EKIP”, Daniel Iorga, precum că, angajatul SA „MOLDTELECOM” a precizat poziționarea exactă a cablurilor subterane de comunicații electronice în zona în care urmau a fi efectuate lucrările de forare, nu are niciun temei legal, deoarece conform pct. 20 din Hotărârea Guvernului nr. 284 din 13 aprilie 2009, rezultatele lucrărilor îndeplinite de precizare a traseului rețelelor de comunicații electronice se confirmă printr-un act, semnat de ambele părți. Un astfel de act nu există, deoarece nu a fost întocmit din motivele indicate.

Cu referire la prevederile 7 alin. (6) al Legii comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15 noiembrie 2007, precum și pct. 19 alin. (4), pct.22 alin. (3) ale Hotărârii Guvernului nr. 284 din 13 aprilie 2009, a conchis că, vinovat de prejudicierea SA „MOLDTELECOM” cu suma de 9299,93 de lei este SRL „SDS EKIP”, care, deși, a fost obligată de a nu începe lucrările de forare până la marcarea traseului rețelelor de comunicații electronice, precum și de a efectua lucrări în zona de protecție a rețelelor de comunicații electronice doar în prezența reprezentantului furnizorului, a continuat sub propria răspundere îndeplinirea lucrărilor de forare, în consecință fiind cauzat prejudiciul.

La reclamațiile adresate SRL „SDS EKIP” cu privire la repararea benevolă a prejudiciului în suma totală de 9299,93 de lei, SA „MOLDTELECOM” nu a primit niciun răspuns.

Prin hotărârea din 20 august 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SA „MOLDTELECOM” și s-a încasat de la SRL „SDS EKIP” în beneficiul SA „MOLDTELECOM” datoria în sumă de 9299,93 de lei, cheltuielile de judecată în sumă de 278,99 de lei.

Prin decizia din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Comrat s-a respins apelul declarat de SRL „SDS EKIP”, reprezentată de avocatul Vasile Tarnovschi și s-a menținut hotărârea din 20 august 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești.

În consolidarea soluției, în contextul pretențiilor deduse judecării, redând prevederile art.1398 alin.(1) Cod civil (în vigoare până la 01 martie 2019), art.1410 Cod civil (în vigoare până la 01 martie 2019), art.1416 alin.(2) Cod civil (în vigoare până la 01 martie 2019), instanța de apel a constatat că, la materialele cauzei este anexată încheierea IP Cimișlia privind rezultatele examinării petiției, cererii, potrivit căreia s-a constatat că „la data de 21 septembrie 2018, dirigințele de șantier al SRL „SDS EKIP”, Daniel Iorga, a dat indicații angajaților săi să sape o groapă pentru înlocuirea unui pilon. În timpul lucrărilor a fost deteriorat un cablu de telecomunicații electronice de model F-12” (f.d.28).

Instanța de apel a concluzionat că, este corectă soluția instanței de fond precum că, pentru executarea tuturor tipurilor de lucrări ce implică lucrări de terasament în zona de protecție a rețelelor de comunicații electronice pe terenul ce aparține persoanei juridice, beneficiarul (antreprenorul) SRL „SDS EKIP” trebuia să obțină acordul în scris al furnizorului SA „MOLDTELECOM”, în gestiunea căruia se află rețeaua de comunicații electronice, însă SRL „SDS EKIP” nu a prezentat probe ce ar confirma că, înainte de efectuarea lucrărilor de forare pe acest teren, ei au coordonat amplasarea exactă a cablului de comunicații electronice, aparținut SA „MOLDTELECOM” și că lucrările au fost îndeplinite prin coordonarea cu reprezentantul SA „MOLDTELECOM”, care a arătat locul pe unde trece cablul, motiv pentru care instanța de apel a apreciat critic argumentele apelantului precum

că, „În concluzia tuturor argumentelor mai sus expuse, considerăm că nu există vinovăția SRL „SDS EKIP”, ca element al răspunderii delictuale, la deteriorarea pe 21.09.2018 a cablului de fibră optică a SA „MOLDTELECOM”, dat fiind faptul că, cablul a fost deteriorat datorită acțiunii reprezentantului SA „MOLDTELECOM” ce a stabilit greșit locul aflării în pământ a cablului. Dacă reprezentantul SA „MOLDTELECOM” era să determine corect locul unde este poziționată în pământ rețeaua de comunicații electronice, nu era să se producă deteriorarea cablului.”

De asemenea, instanța de apel a menționat în context pct. 17, pct.18 ale Hotărârii pentru aprobarea Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice nr. 284 din 13 aprilie 2009 (în vigoare 30 aprilie 2009).

Luând în considerare normele legale supra indicate, instanța de apel a apreciat critic argumentele apelantului referitor la faptul că „motivul deteriorării cablului de fibră optică a fost de fapt stabilirea greșită de către reprezentatul SA „MOLDTELECOM” a locului poziționării cablului în pământ, iar pentru a ascunde această greșeală a angajatului propriu, reprezentanții SA „MOLDTELECOM” au încercat a pune pe seama SRL „SDS EKIP” cheltuielile de reparare a cablului și au tăinuit circumstanțele constatate de agentul constator. În aceste condiții, reprezentanții SA „MOLDTELECOM” cu rea-credință au înaintat cererea de chemare în judecată pentru recuperarea costurilor de restabilire a cablului, care s-a deteriorat anume datorită greșelii reprezentantului SA „MOLDTELECOM” la stabilirea incorectă în pământ a cablului de fibră optică, după care, pentru a-și ascunde propria greșeală, reprezentanții SA „MOLDTELECOM” au înaintat mai întâi reclamație către SRL „SDS EKIP” invocând că cablul a fost deteriorat, datorită faptului că, nu au fost invitați reprezentanții SA „MOLDTELECOM”, dar, ulterior, au înaintat cererea de chemare în judecată și invocând deja că ei au fost chemați, dar li s-a deteriorat echipamentul și că reprezentanții SRL „SDS EKIP” nu trebuiau să efectueze lucrările.”, or, în confirmarea poziției sale, partea apelantă nu a prezentat probe confirmatoare în acest sens și anume un act în scris pentru executarea tuturor tipurilor de lucrări ce implică lucrări de terasament în zona de protecție a rețelelor de comunicații electronice.

Subsecvent, instanța de apel a apreciat ca fiind incorectă constatarea apelantului care a indicat că „în prezentul caz, deși, există fapta angajaților SRL „SDS EKIP” manifestată prin acțiunea de forare în pământ a găurilor pentru instalarea pilonului de beton armat ce a dus la deteriorarea cablului de fibră optică, existând în aceste condiții fapta, prejudiciul și legătura causală dintre faptă și prejudiciu, dar nu există cel mai important element al răspunderii delictuale, care este vinovăția.”, or, acțiunea ilicită pasibilă de angajare a răspunderii delictuale constituie acțiunile și inacțiunile SRL „SDS EKIP” de a se conforma prevederilor pct.19 alin. (4) al Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice, aprobate prin Hotărârea Guvernului RM nr.284 din 13 aprilie 2009, care stipulează că: „Nu se admite executarea lucrărilor de terasament până la marcarea traseului rețelelor de comunicații electronice și sosirea reprezentantului furnizorului” și prevederile pct.22 alin. (3) din același act normativ, care stipulează că lucrările în zona de protecție a rețelelor de comunicații electronice vor fi îndeplinite sub supravegherea obligatorie a șefului de șantier și numai în prezența

reprezentantului furnizorului.

Astfel, instanța de apel a susținut poziția instanței de fond privind necesitatea admiterii cererii de chemare în judecată, or, soluția respectivă fiind justă, ea având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, luând în considerare că, de către reclamant, la înaintarea acțiunii, a fost prezentat un probatoriu suficient care vine în confirmarea vinovăției pârâtului SRL „SDS EKIP” în deteriorarea cablului de comunicații electronice de tip FO 12 și prejudicierea reclamantului.

De asemenea, a conchis că, nu pot fi reținute ca fiind plauzibile argumentele apelantului precum că „este extrem de neîntemeiată hotărârea primei instanțe privind admiterea acțiunii înaintată de SA „MOLDTELECOM” sub aspectul că SRL „SDS EKIP” ar fi efectuat lucrările de terasament fără reprezentantul și acordul SA „MOLDTELECOM”, precum și că nu ar fi confirmată prin probe poziția SRL „SDS EKIP” referitor la existența acestor condiții. Or, după cum s-a menționat mai sus, raportul și decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul tocmai dovedesc contrariul, iar reprezentanții SA „MOLDTELECOM” au tănuit aceste circumstanțe de fapt.”, or actele anexate de către reprezentantul intimatului la materialele cauzei atestă existența prejudiciului material, afirmațiile privind participarea reprezentantului SA „MOLDTELECOM” la efectuarea lucrărilor precum și eliberarea acordului în acest sens nu sunt confirmate prin probe scrise, iar apelantul atât în cadrul ședinței instanței de fond, cât și în cadrul ședinței a instanței de apel, nu a prezentat nicio contraprobă justificativă care ar demonstra lipsa vinovăției angajaților săi în deteriorarea cablului de comunicații electronice ce aparține SA „MOLDTELECOM”. Instanța de apel a remarcat că, lipsa componentei contravenției nu înlătură *a priori* răspunderea delictuală persoanei vinovate în comiterea delictului.

Luând în considerare cele menționate, instanța de apel a stabilit că, instanța de fond legal a admis cerințele reclamantului SA „MOLDTELECOM” către SRL „SDS EKIP” privind încasarea prejudiciu material cauzat prin deteriorare și cheltuielilor de judecată.

La 15 octombrie 2022, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.18), SRL „SDS EKIP”, reprezentată de avocatul Vasile Tarnovschi, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Comrat, solicitând primirea recursului, intentarea procedurii de recurs, declararea recursului admisibil, admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea admiterii acțiunii de încasare a sumei de 5528,34 de lei cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

În motivarea recursului s-a invocat că, decizia instanței de apel, precum și hotărârea primei instanțe, urmează a fi casate, deoarece au fost adoptate cu încălcarea evidentă a normelor de drept material și încălcarea drepturilor fundamentale ale omului.

Totodată, a indicat că, nu au fost aplicate prevederile art. 14 alin.(2), art. 1398 alin.(1) Cod civil. În referința prezentată primei instanțe și în cererea de apel, a fost invocat *inter alia* că, unele sume solicitate de SA „MOLDTELECOM” cu titlu de prejudiciu efectiv și în particular, suma de 1549, 99 de lei, cu titlu de TVA, suma de 833,41 de lei, cu titlu de contribuții de asigurări sociale și medicale, suma de 3144,94 de lei, cu titlu de cheltuieli de salarizare, nu constituie și nici nu pot constitui

prejudiciu în sensul art.14 Cod civil. Ambele instanțe nu au supus niciunei aprecieri acest argument și nu au dat niciun motiv pentru respingerea lui.

De asemenea, a precizat referitor la suma de 1549, 99 de lei că, nu are nimic în comun cu prejudiciul cauzat, deoarece SA „MOLDTELECOM” nu a vândut sau prestat materiale sau servicii, pentru care s-ar aplica cota TVA. SA „MOLDTELECOM” nu a probat că, în temeiul unei facturi fiscale semnată de ambele părți, ar fi achitat suma de 1549, 99 de lei cu titlu de TVA în legătură cu repararea cablului. Cât privește prejudiciul pretins cauzat prin achitarea contribuțiilor de asigurări sociale și medicale în sumă de 833,41 de lei, a menționat că, aceste contribuții nu au nimic în comun cu cheltuielile directe și reale suportate la repararea cablului deteriorat. Or, angajatorul are o obligație legală de a achita contribuțiile de asigurare medicală și socială pentru angajații săi în temeiul contractului de muncă cu salariatul și nu există niciun temei ca această obligație să fie pe seama altei persoane. Referitor la prejudiciul pretins sub forma cheltuielilor de salarizare în sumă de 3144,94 de lei, la fel, nu pot fi încadrate în noțiunea de prejudiciu în sensul art.14 alin.(2) Cod civil, deoarece la restabilirea funcționalității cablurilor nu a fost contractată o altă persoană și nu s-a achitat pentru serviciile acesteia, dar așa cum denotă materialele cauzei au fost delegați câțiva salariați ai SA „MOLDTELECOM”. La examinarea cauzei în instanța de apel, s-a invocat o cauză similară în care s-a stabilit inexistența unui prejudiciu format din TVA și salarizarea angajaților.

Referitor la încălcarea drepturilor fundamentale ale omului în sensul art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă, precum în sensul art.6 § 1 CEDO, recurentul a susținut că, dreptul la un proces echitabil este garantat, iar potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, garanțiile implicite ale art. 6 § 1 includ inclusiv obligația instanțelor de judecată de a motiva suficient hotărârile judecătorești. O decizie motivată permite părților să demonstreze că a fost audiată în mod real cauza lor (H. v. Belgia, § 53). Deși, o instanță internă dispune de o anumită marjă de apreciere în alegerea argumentelor și admiterea probelor, aceasta trebuie să-și justifice activitatea prin darea motivelor pentru deciziile luate (Suominen v. Finlanda, § 36). Totodată, o funcție ulterioară a unei hotărâri motivate este de a demonstra părților la proces că acestea au fost ascultate. Mai mult ca atât, o hotărâre motivată acordă uneia dintre părți posibilitatea contestării acesteia, precum și posibilitatea verificării hotărârii de către instanța de apel. Doar prin pronunțarea unei hotărâri motivate se asigură examinarea publică a administrării justiției (Hirvisaari v. Finlanda, nr.49684/99, § 30, 27 septembrie 2001). Atunci când un argument invocat de o parte este decisiv pentru rezultatul procedurii, se impune un răspuns specific și explicit (Ruiz Torija v. Spania, § 30, 9 decembrie 1994; Hiro Balani v. Spania, § 28). Astfel, trebuie examinate: 1) argumentele principale ale reclamantului (Buzescu v. România, § 67; Donadze v. Georgia, § 35); 2) motivele care vizează respectarea drepturilor și libertăților garantate de Convenție sau Protocoalele sale, instanțele naționale fiind obligate să le examineze cu rigoare și grijă deosebită (Wagner și JMW.L. v. Luxemburg, § 96). Astfel, recurentul a pretins că nu a primit un răspuns explicit la argumentul indicat, de ce nu este acceptat, care în opinia sa, este decisiv pentru rezultatul procesului.

Copia recursului declarat a fost expediată, prin intermediul poștei electronice la data de 07 decembrie 2022 (Vol.II, f.d.25).

Referință la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu a parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 30 iunie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 15 octombrie 2022, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.18).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei integrale a deciziei instanței de apel către participanții la proces la data de 11 august 2022, conform scrisorii (Vol.I, f.d.251) și a fost recepționată de către partea recurentă la 15 august 2022, conform avizului de recepție (Vol.I, f.d.252). Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de SRL „SDS EKIP”, reprezentată de avocatul Vasile Tarnovschi, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „SDS EKIP”, reprezentată de avocatul Vasile Tarnovschi, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de SRL „SDS EKIP”, reprezentată de avocatul Vasile Tarnovschi.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „SDS EKIP”, reprezentată de avocatul Vasile Tarnovschi, împotriva deciziei din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Comrat.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat